

Algemene Inkoop- en Onderaannemingsvoorwaarden Bouwbureau WEBA B.V.

Inschrijvingsnummer Kamer van Koophandel Haaglanden: nr 27218579 000.

I ALGEMEEN GEDEELTE

Artikel 1. Toepasselijkheid

1.1 Deze algemene voorwaarden zijn van toepassing op alle offerteaanvragen, aanbiedingen en overeenkomsten betreffende levering van zaken aan en/of het verrichten van aanneming van werk dan wel het leveren van andere diensten ten behoeve van Bouwbureau WEBA B.V. en alle aan haar gelieerde vennootschappen en (een) eventuele rechtsopvolger(s) (hierna te noemen: "opdrachtgever") door haar wederpartij (hierna te noemen: "opdrachtnemer"), en voorts op alle rechtsbetrekkingen uit die overeenkomsten voortvloeiende.

1.2 Van deze algemene voorwaarden afwijkende bedingen gelden slechts indien en voor zover deze uitdrukkelijk schriftelijk door opdrachtgever zijn aanvaard. De toepasselijkheid van de eventueel door opdrachtnemer gehanteerde voorwaarden wordt door opdrachtgever uitdrukkelijk van de hand gewezen. Deze voorwaarden treden daarvoor in de plaats.

1.3 De bepalingen die specifiek betrekking hebben op aanvragen/opdrachten betreffende de levering van zaken zijn opgenomen in "I ALGEMEEN GEDEELTE" en in "II BIJZONDER GEDEELTE A: inkoopvoorwaarden". De bepalingen die specifiek betrekking hebben op aanvragen/opdrachten betreffende het verrichten van aanneming van werk zijn opgenomen in "I ALGEMEEN GEDEELTE" en "II BIJZONDER GEDEELTE B: onderaannemingsvoorwaarden".

1.4 Deze algemene voorwaarden zijn gedeponereerd ter griffie van de Rechtbank te 's-Gravenhage.

Artikel 2. Totstandkoming overeenkomst, inhoud overeenkomst

2.1 Op alle aanvragen en opdrachten van opdrachtgever zijn van toepassing als waren zij daarin letterlijk opgenomen:

- de bepalingen uit de overeenkomst gesloten tussen opdrachtgever en opdrachtnemer;
- alle op de (hoofdaanneming)overeenkomst betrekking hebbende technische en administratieve bepalingen van het bestek, tekeningen, processen-verbaal en/of staten van aanwijzing alsmede alle eventuele veranderingen van of aanvullingen op het bestek;
- het bepaalde in deze algemene voorwaarden, en
- al het overige waardoor opdrachtgever uit hoofde van de overeenkomst met haar opdrachtnemer en/of derden gebonden is, voor zover direct of indirect verband houdende met deze overeenkomst. Bij onderlinge tegenstrijdigheid van de onder a, b, c en d genoemde bepalingen zullen de eerder genoemde prevaleren boven de later genoemde. Voor iedere afzonderlijke categorie geldt daarbij dat een nieuw geschreven of getekend document voor een oud geschreven of getekend document gaat. Eventuele in de contractstukken van toepassing verklaarde standaardvoorwaarden vinden toepassing volgens voornoemde rangorde.

2.2 Indien in of bij de aanvraag of opdracht de hiervoor genoemde stukken niet zijn toegezonden, zal opdrachtgever op eerste verzoek deze stukken alsnog aan opdrachtnemer doen toekomen. In geen geval zal opdrachtnemer zich op onbekendheid met enige krachten het vorenstaande toepasselijke bepalingen of stukken kunnen beroepen. Opdrachtnemer is aansprakelijk voor alle schadelijke gevolgen, indien hij in de hem verstrekte gegevens onjuistheden en/of onduidelijkheden aantreft dan wel bij een behoorlijke interpretatie had moeten ontdekken en nagelaten heeft opdrachtgever hieromtrent schriftelijk in te lichten.

2.3 Overeenkomsten komen pas tot stand na uitdrukkelijke schriftelijke aanvaarding door opdrachtgever. Opdrachtnemer is verplicht een kopie van de overeenkomst binnen 10 dagen na dagtekening bevoegdheid ondertekend aan opdrachtgever te retourneren bij gebreke waarvan opdrachtgever gerechtigd is haar betalingsverplichtingen voortvloeiende uit de overeenkomst op te schorten totdat de betreffende kopie in het bezit van de opdrachtgever is.

2.4 Indien de overeenkomst is gesloten tussen opdrachtgever en twee of meer opdrachtnemers, zijn deze laatste steeds hoofdelijk jegens opdrachtgever gebonden.

2.5 Zowel Opdrachtgever als Opdrachtnemer zullen het overeenkomstnummer en de projectomschrijving als vermeld in de onderaannemings- of leveringsovereenkomst in hun administratie opnemen.

2.6 Opdrachtgever heeft de bevoegdheid deze algemene voorwaarden te wijzigen. Indien dat gebeurt, zal opdrachtgever opdrachtnemer schriftelijk informeren en de gewijzigde algemene voorwaarden aan opdrachtnemer ter hand stellen.

Artikel 3. Levering certificaten e.d.

3.1 Indien in de overeenkomst certificaten, attesten, garantiebewijzen en/of instructieboeken e.d. worden verlangd, draagt opdrachtnemer zorg dat deze ten spoedigste, doch uiterlijk binnen twee weken na levering van de zaken/oplevering van het werk, in bezit van opdrachtgever zijn, bij gebreke waarvan opdrachtgever de betaling kan opschorten totdat deze stukken in zijn bezit zijn.

Artikel 4. Wetten, CAO en overige voorschriften

4.1 Opdrachtnemer verklaart bekend te zijn met alle wettelijke en andere voorschriften, bepalingen en voorwaarden waaronder begrepen wetten en verordeningen van de overheid, die opdrachtgever krachtens de door haar met haar principaal gesloten overeenkomst bij de uitvoering van de opdracht behoort na te leven en in acht te nemen. Opdrachtnemer garandeert deze na te leven en in acht te nemen. De aan de naleving van deze voorschriften, bepalingen en voorwaarden verbonden gevolgen, alsmede de gevolgen van wijzigingen in dergelijke voorschriften zijn voor rekening van opdrachtnemer.

4.2 Opdrachtgever draagt zorg voor alle vergunningen, ontheffingen of beschikkingen die vereist zijn voor de uitvoering van de overeenkomst. Alle daaruit voortvloeiende kosten komen voor zijn rekening.

4.3 Opdrachtnemer verplicht zich jegens opdrachtgever om aan zijn wettelijke verplichtingen tot afdracht van loonbelasting en premies ingevolge de sociale verzekeringswetten, die met de uitvoering van de overeenkomst verband houden stipt te voldoen en voorts de geldende CAO stipt na te leven.

Artikel 5. Keuring en inspectie

5.1 Onverminderd de verplichting van opdrachtnemer om zelf de nodige inspecties, kwaliteits- en voortgangcontroles uit te voeren, zijn opdrachtgever en diens principaal of derden in opdracht van hen te allen tijde gerechtigd de bestelde of geleverde zaken te inspecteren of te keuren. Opdrachtnemer zal zorgdragen voor zodanige faciliteiten als daarvoor redelijkerwijs kunnen worden verlangd. Daarnaast zal opdrachtnemer ervoor zorgdragen dat eventuele toeleveranciers al hun medewerking daartoe verlenen. Alle kosten van keuring of inspectie, met uitzondering van de (kosten van de) door opdrachtgever ingeschakelde personen, zijn voor rekening van opdrachtnemer.

5.2 Inspectie of goedkeuring door opdrachtgever, in welke vorm en waartoe dan ook, houdt geen aanvaarding in en ontslaat opdrachtnemer niet van enige garantie of aansprakelijkheid zoals deze voortvloeit uit de overeenkomst of de wet. Afkeuring ontslaat opdrachtnemer niet van zijn verplichting om tijdig te leveren.

5.3 In geval van afkeuring zal opdrachtgever opdrachtnemer hiervan onmiddellijk in kennis stellen. Opdrachtnemer is verplicht de geleverde zaken die zijn afgekeurd op eerste verzoek van opdrachtgever per ommegaande te herstellen of te vervangen, zodanig dat het bouwproces waarvan de leverantie onderdeel uitmaakt geen vertraging oploopt, ook indien dit betekent dat opdrachtnemer extra kosten zal moeten maken, doch zonder dat opdrachtgever tot enige extra vergoeding gehouden zal zijn en onverminderd de verplichting van opdrachtnemer tot vergoeding van hierdoor ontstane schaden en kosten. Een en ander laat het bepaalde in artikel 13 van deze voorwaarden onverlet.

5.4 Bij afkeuring van het werk of een onderdeel daarvan heeft opdrachtgever voorts het recht de betaling van de op dit werk of onderdeel daarvan betrekking hebbende prijs op te schorten.

Artikel 6. Garanties

6.1 Opdrachtnemer garandeert, ook indien opdrachtnemer terzake geen verwijt treft, dat de geleverde zaken en/of het uitgevoerde werk waaronder begrepen de daarvoor gebruikte zaken en geleverde zaken:

- van goede kwaliteit zijn, zonder gebrek in ontwerp, constructie, fabricage, montage en/of materiaal en,
- in overeenstemming zijn met hetgeen in de overeenkomst is bepaald en met de tot de overeenkomst behorende bescheiden, waaronder die bedoeld in artikel 2 lid 1 en lid 2 van deze voorwaarden, en
- geschikt zijn voor het doel waarvoor zij zijn bestemd, en
- d. in overeenstemming zijn met de eisen die daaraan gesteld worden door of vanwege overheidsinstanties, overheidsdiensten en Nutsbedrijven, daaronder begrepen alle veiligheidsvoorschriften en -instructies, zoals deze op de dag van de levering of de start van de bouw van het werk luiden.

6.2 In aanvulling op lid 1 van dit artikel zal in ieder geval de garantie gelden welke opdrachtgever tegenover zijn principaal dient te verstrekken, doch indien de fabrieksgarantie uitgebreider is dan de hiervoor bedoelde, zal minimaal deze fabrieksgarantie gelden. Opdrachtnemer wordt eerst geacht aan deze verplichtingen te hebben voldaan indien en voor zover de opdrachtgever of diens principaal de afgegeven garantieverklaringen schriftelijk hebben goedgekeurd.

6.3 Garanties die door opdrachtnemer ingeschakelde derden met betrekking tot het werk zijn verstrekt worden geacht door opdrachtnemer te zijn verstrekt. Ter zake van deze garanties verbindt opdrachtnemer zich op eerste verzoek van opdrachtgever zorg te dragen voor nakoming van de uit genoemde garanties voortvloeiende rechten en aanspraken.

6.4 Opdrachtgever is gerechtigd haar betalingsverplichtingen jegens opdrachtnemer op te schorten totdat deze aan zijn garantieverplichtingen heeft voldaan. Betalingen van goederen of onderdelen van de werkzaamheden ontslaan opdrachtnemer niet van enige garantie en/of aansprakelijkheid.

6.5 Opdrachtnemer zal alle gebreken, vallend binnen de in dit artikel genoemde garanties inclusief alle directe en indirecte gevolgschade, die de zaken en/of het werk na levering/oplevering vertonen, ten spoedigste en in ieder geval binnen 14 dagen na levering/oplevering althans de door opdrachtgever bij aanzegging gestelde redelijke termijn op eigen kosten herstellen of vervangen ter keuze van opdrachtgever. Alle aan het herstel of vervanging van het gebrek en de weer ingebruikstelling van de zaak, dienst, werk of - indien dit tot een groter object behoort - de weer ingebruikstelling van dat object verbonden kosten, zijn voor rekening van opdrachtnemer. Indien het gebrek en/of de gevolgschade te wijten is aan een onoordeelkundig gebruik of onrechtmatig handelen of nalaten van opdrachtgever of derden, dan dient dit door de opdrachtnemer te worden aangetoond.

6.6 Indien opdrachtnemer naar het oordeel van opdrachtgever het gebrek te laat en/of niet behoorlijk wegneemt, of opheffing van het gebrek geen uitstel kan lijden, staat het opdrachtgever vrij, na schriftelijke kennisgeving het ter zake nodige op kosten van opdrachtnemer uit te voeren of te laten uitvoeren.

6.7 De tijdsduur waarvoor de in lid 2 van dit artikel genoemde garanties worden verstrekt, wordt van rechtswege verlengd met de periode waarin van de geleverde of te leveren zaak/het verrichte of te verrichten werk, of van het object waarvoor de zaak of het werk bestemd is wegens een aan opdrachtnemer toe te rekenen gebrek niet het beoogde gebruik kan worden gemaakt. Voor de herstel- of vervanging delen begint de garantietermijn opnieuw te lopen vanaf het tijdstip van ingebruikname na herstel.

Artikel 7. Aansprakelijkheid

7.1 Opdrachtnemer is aansprakelijk voor alle schade, waaronder begrepen doch niet beperkt tot kosten, boetes en/of persoonlijk letsel van welke aard dan ook, schade door overschrijding van de levertijd, schade door te late oplevering van het werk, bedrijfschade en andere indirecte schade, die door opdrachtgever en/of derden (waaronder begrepen de principaal van opdrachtgever) wordt geleden als gevolg van de toerekenbare tekortkomingen of onrechtmatige daad van opdrachtnemer dan wel toerekenbare tekortkoming of onrechtmatige daad van zijn personeel of de personen van wie zij zich bij de uitvoering van de overeenkomst bedient.

7.2 Opdrachtnemer is aansprakelijk voor alle schade die opdrachtgever of derden mochten lijden als gevolg van een gebrek in het werk of de door opdrachtnemer afgeleverde zaken, ook indien opdrachtnemer geen verwijt treft terzake van het ontstaan of het bestaan van dit gebrek.

7.3 Opdrachtnemer is voorts aansprakelijk voor schade, die voortvloeit uit de aanwezigheid en/of het gebruik opin het werk van door haar gebezigde of geleverde bouwstoffen, gereedschappen en materiaal alsmede voor alle transportschaden. Opdrachtnemer zal zich jegens opdrachtgever niet beroepen op aansprakelijkheidbeperkende bedingen waar derden zich jegens opdrachtnemer op kunnen beroepen.

7.4 Opdrachtnemer is aansprakelijk voor boetes verschuldigd aan de principaal van opdrachtgever of diens directie als gevolg van te late oplevering van het werk, c.q. stagnatie als gevolg van een toerekenbare tekortkoming of onrechtmatige daad van opdrachtnemer.

7.5 Voor zover het door opdrachtnemer niet naleven van zijn contractuele dan wel wettelijke verplichtingen, ten gevolge zou hebben dat opdrachtgever jegens derden, waaronder begrepen de principaal aansprakelijk wordt gesteld, verplicht de opdrachtnemer zich hierbij opdrachtgever voor alle gevolgen van deze aansprakelijkheid te vrijwaren.

7.6 Opdrachtnemer is aansprakelijk voor alle gebreken in het werk en/of de levering welke worden geconstateerd vóór of bij de oplevering van het werk en/of de levering. Opdrachtnemer is eveneens aansprakelijk voor verborgen gebreken tenzij de opdrachtnemer aantoonde dat de oorzaak van het (verborgen) gebrek te wijten is aan opdrachtgever en/of een derde.

7.7 Opdrachtnemer is verplicht opdrachtgever, c.q. de directie tijdig schriftelijk te waarschuwen voor fouten in de opdracht die de opdrachtnemer kent of behoort te kennen, waaronder begrepen maar niet beperkt tot onjuistheden in de constructies, de bouwkundige detaillering, bouwkundige en bestektekeningen, werkplannen, orders, aanwijzingen, alsmede ten aanzien van gebreken in de bouwstoffen en de hulpmiddelen die door opdrachtgever ter beschikking worden gesteld.

7.8 Excepties en beperkingen van aansprakelijkheden welke opdrachtnemer met onderaannemers, leveranciers en/of derden overeenkomst kunnen opdrachtgever nimmer worden tegengeworpen.

7.9 Voor de toepassing van dit artikel zullen werknemers van opdrachtgever als derden worden aangemerkt.

Artikel 8. Verzekeringen

8.1 Opdrachtnemer is verplicht het risico van aansprakelijkheden en de financiële gevolgen van zijn aansprakelijkheden zoveel mogelijk te verzekeren, zonder verwijzing naar exceptie voor of afwenteling op al dan niet eerder gesloten verzekeringen waaronder aansprakelijkheidsverzekeringen van andere partijen al of niet bekend aan opdrachtgever. Voor de wettelijke aansprakelijkheid met inbegrip van de WA-verzekering ten behoeve van de opdrachtgever, architect, adviseur(s), opdrachtnemer, onderaannemer(s), werknemers en installateurs geldt geen eigen risico en een dekking, die tot gevolg heeft dat opdrachtnemer deugdelijk verzekerd is in verhouding met de aan opdrachtnemer gegeven opdracht en de aanneemsom, waarbij deugdelijk zodanig uitgelegd dient te worden, dat aansprakelijkheden in verband met het werk, het geleverde, het project en de overeenkomst gedekt zijn. De aansprakelijkheidsverzekering van opdrachtnemers zal tenminste de hoedanigheid omvatten van de werkzaamheden en leveringen, die opdrachtnemer voor opdrachtgever uit zal voeren. Met inachtneming van het bepaalde in artikel 8.4 is opdrachtnemer verplicht een Constructie All Risks (CAR) verzekering af te sluiten, op basis waarvan opdrachtnemer zich ter zake van het werk deugdelijk verzekert en waarbij het verzekerd bedrag voor de sectie "het werk" tenminste gelijk is aan of groter is dan het bedrag van de tussen opdrachtnemer en opdrachtgever overeengekomen

aanneemsom. Voor schade aan het werk met inbegrip van de fundering geldt een eigen risico van maximaal € 2.500,- per gebeurtenis. Opdrachtnemer zal zelf zorgdragen voor verzekering van zijn c.q. door hem gehuurd(e) keten, hulpmaterieel, gereedschappen, etc. Tevens dienen de door de opdrachtnemer af te sluiten aansprakelijkheidsverzekering en CAR-verzekering (secundaire) dekking te bieden voor de door de opdrachtnemer eventueel in te schakelen onderaannemers.

8.2 Opdrachtnemer is verplicht om in door hem te sluiten overeenkomsten met onderaannemers, leveranciers en/of derden de verzekeringsplicht als bedoeld in lid 1 contractueel op te nemen.

8.3 De aansprakelijkheidsverzekeringen van opdrachtnemer en diens in te schakelen onderaannemers, leveranciers en/of derden dienen in elk geval de aansprakelijkheid jegens de uiteindelijke afnemers c.q. gebruikers van het werk, c.q. de geleverde zaak na oplevering te omvatten ongeacht op welke plaats deze afnemers c.q. gebruikers in een keten van doorleveringen fungeren en ongeacht jegens wie deze afnemers c.q. gebruikers op onverschillig welke grond aansprakelijk zouden kunnen zijn.

8.4 Indien en voor zover opdrachtnemer als mede-verzekerde wordt aangemerkt onder de CAR-verzekering van opdrachtgever, onverminderd zijn aansprakelijkheid jegens opdrachtgever en onverminderd zijn eigen risico per schadegebeurtenis, ontstaat aanspraak op dekking van opdrachtnemer ten laste van deze verzekering eerst nadat opdrachtgever heeft verklaard er geen bezwaar tegen te hebben dat de schade in behandeling wordt genomen, nadat de schade is vastgesteld en tot het bedrag dat door opdrachtgever akkoord is bevonden. De niet vergoede schade en/of het bedrag van het eigen risico is voor rekening van opdrachtnemer.

8.5 Opdrachtnemer zal bij het aangaan van de verzekeringen als bedoeld in dit artikel bedingen dat alle schaden door de assuradeur in overleg met de opdrachtgever worden geregeld en dat de uitkering van schadevergoeding zal geschieden aan opdrachtgever. De schademeldingsplicht berust bij opdrachtnemer.

8.6 Indien bij de uitvoering van de overeenkomst motorrijtuigen of ander rollend materieel worden ingezet, dient opdrachtnemer de schade te verzekeren jegens opdrachtgever en/of derden wegens aansprakelijkheden.

a. waarvoor een verzekeringsplicht bestaat op grond van de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (WAM) en/of de Wet Autovervoer Personen;

b. waarvoor verzekering in het betreffend besteksonderdeel van het werk of in de opdracht wordt verlangd, zulks met medeverzekering van opdrachtgevers en leidinggevend personeel, indien met het motorrijtuig en ander rollend materieel werkzaamheden op de bouwplaats worden verricht.

Artikel 9. Verbod van overdracht van rechten en verplichtingen

9.1 Zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van opdrachtgever zal opdrachtnemer het hem opgedragen of enig deel daarvan niet aan een derde overdragen c.q. uitbesteden.

9.2 Indien opdrachtnemer het werk na verkregen toestemming van opdrachtgever opdraagt aan en ander, dient hij daarvan onverwijld een schriftelijk contract op te stellen, waarvan de voorwaarden van deze overeenkomst deel dienen uit te maken, in dier voege dat opdrachtnemer daarin de rechtspositie inneemt van opdrachtgever en de leverancier/onderaannemer die van opdrachtnemer. De toestemming als bedoeld in lid 1 van dit artikel laat onverlet de verantwoordelijkheid van opdrachtnemer voor een juiste nakoming van de overeenkomst.

9.3 Indien opdrachtnemer het werk ondanks de verkregen toestemming als bedoeld in lid 2 voor eigen rekening en risico opdraagt aan een derde anders dan waarvoor toestemming is verkregen, dan dient opdrachtnemer opdrachtgever hiervan onverwijld schriftelijk op de hoogte te stellen. Opdrachtgever is gerechtigd zijn toestemming aan het contracteren met deze derde voorwaardelijk te bekrachtigen, dan wel zijn toestemming te onthouden, in welk laatstegevoerde geval opdrachtnemer verplicht is de overeenkomst met deze derde te ontbinden, zonder dat dit opdrachtnemer recht geeft op enige vergoeding van opdrachtgever en onverminderd het recht van opdrachtgever op volledig verhaal van schade en kosten op opdrachtnemer.

9.4 Het is opdrachtnemer behoudens schriftelijke toestemming van opdrachtgever verboden om de rechten uit de overeenkomst te cederen, te verpanden, of onder welke titel dan ook in eigendom over te dragen.

Artikel 10. Intellectuele eigendoms- en auteursrechten

10.1 Door opdrachtgever verstrekte bescheiden, tekeningen, berekeningen, bestekken, gietmodellen, etc. zijn en blijven eigendom van opdrachtgever, waarbij opdrachtgever geldt als hun maker of ontwerper.

10.2 Opdrachtnemer zal de in lid 1 van dit artikel genoemde zaken niet mogen gebruiken, noch doen of laten gebruiken door derden voor of in verband met enig ander doel dan het verrichten van de leveringen aan c.q. van werkzaamheden voor opdrachtgever, tenzij opdrachtgever uitdrukkelijk tevoren schriftelijk toestemming heeft gegeven. Na aflevering van de zaken en/of oplevering van het werk zal opdrachtnemer op eerste verzoek van opdrachtgever de in lid 1 genoemde zaken aan opdrachtgever retourneren, bij gebreke waarvan opdrachtgever gerechtigd is elke betalingsverplichting op te schorten totdat deze door haar zijn ontvangen.

10.3 Opdrachtnemer verplicht zich, voor zover de hierna te noemen rechten niet reeds van rechtswege uit hoofde van de opdracht aan opdrachtgever toekomen, aan opdrachtgever in eigendom over te dragen en draagt, voor zover mogelijk reeds hierbij aan opdrachtgever in eigendom over, welke eigendomsverdracht door opdrachtgever wordt aanvaard, alle intellectuele en industriële eigendomsrechten, waaronder het auteursrecht en meer specifiek de rechten tot vervoelvoeding van openbaarverkeer in de zin van de Auteurswet 1912, op alle door opdrachtnemer in het kader van de overeenkomst, alleen of in samenwerking met derden, vervaardigde respectievelijk te vervaardigen ontwerpen, tekeningen, schetsen, modellen etc. Opdrachtnemer erkent dat hij voor en in verband met de overdracht van de hiervoor genoemde rechten geen vergoeding kan of zal vorderen, daar deze is begrepen in de vergoeding die hij van opdrachtgever voor zijn opdracht ontvangt.

10.4 Opdrachtnemer garandeert dat de uitvoering van de overeenkomst geen inbreuk op enig recht van intellectuele eigendom van derden zal opleveren. Opdrachtnemer vrijwaart opdrachtgever zonder enige beperking tegen aanspraken van derden wegens inbreuk op deze rechten.

Artikel 11. Geheimhouding

11.1 Opdrachtnemer verplicht zich tot geheimhouding tegenover derden van alle tekeningen, modellen, constructies, schema's en andere bedrijfsinformatie en know-how, in de meest ruime zin des woords, afkomstig van opdrachtgever of diens principaal die opdrachtnemer uit hoofde van de overeenkomst ter kennis zijn gebracht of gekomen.

Artikel 12. Non-concurrentie

12.1 Opdrachtnemer zal zich onthouden van het rechtstreeks of door tussenkomst van derden doen van prijsopgaven en/of aanbiedingen aan de principaal, daaronder begrepen die voor uitbreidingen en/of wijzigingen, betreffende het werk waarvoor door opdrachtgever met principaal onderhandelingen worden gevoerd of een overeenkomst wordt of is aangegaan.

Artikel 13. Gehele of gedeeltelijke ontbinding

13.1 In de navolgende gevallen heeft opdrachtgever het recht de overeenkomst geheel of gedeeltelijk - zonder dat enige ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst is vereist - schriftelijk te ontbinden, onverminderd zijn overige rechten, waaronder het recht op schadevergoeding:

- indien een of meerdere bepaling(en) van de overeenkomst niet, niet tijdig of niet behoorlijk wordt of worden nageleefd;
- indien opdrachtnemer een akkoord aan zijn crediteuren aanbiedt, zijn faillissement of (voorlopige) surséance van betaling aanvraagt, dan wel krachtens wetsbepaling onder bewind, beheer of curatele wordt gesteld;
- indien opdrachtnemer failliet wordt verklaard;
- indien opdrachtnemer (onderdelen van) zijn onderneming geheel of gedeeltelijk overdraagt, liquideert of stillet;
- indien op de zaken of een gedeelte van de zaken van opdrachtnemer conservatoir of executoriaal beslag wordt gelegd;
- indien beëindiging in onvoltooid staat plaatsvindt van het aan opdrachtgever opgedragen werk;
- indien de overeenkomst tussen opdrachtgever en diens opdrachtgever/principaal, welke mede het aan opdrachtnemer opgedragen werk omvat, wordt ontbonden.

13.2 Bij gehele of gedeeltelijke ontbinding heeft opdrachtgever, onverminderd zijn recht op schadevergoeding het recht:

a. de reeds geleverde, maar niet (meer) te gebruiken zaken en/of het reeds uitgevoerde werk voor rekening van opdrachtnemer naar hem terug te sturen respectievelijk af te breken en de voor deze zaken respectievelijk dit werk reeds gedane betalingen terug te vorderen.

b. na schriftelijke kennisgeving de overeenkomst zelf of door derden te doen voltooien voor rekening en risico van opdrachtnemer.

13.3 De vorderingen die opdrachtgever tengevolge van de ontbinding van de overeenkomst mocht hebben of verkrijgen, inclusief zijn eventuele vordering tot vergoeding van schaden en kosten zijn terstond geheel opeisbaar.

Artikel 14. Opschortingsrechten

14.1 Opdrachtgever is gerechtigd zijn betalingsverplichtingen op te schorten indien opdrachtnemer tekortschiet dan wel tekort dreigt te schieten in de nakoming van zijn verplichtingen op grond van de overeenkomst en de wet, ongeacht of deze tekortkoming de opdrachtnemer toerekenbaar is, alsmede in de in deze voorwaarden uitdrukkelijk genoemde gevallen.

14.2 Indien opdrachtgever op grond van de hem op dat moment bekend zijnde omstandigheden in redelijkheid heeft gemeend zijn verplichtingen te mogen opschorten is opdrachtgever niet verplicht tot enige schadevergoeding aan opdrachtnemer indien achteraf bekend mocht worden dat het beroep van opdrachtgever op zijn opschortingsrecht niet rechtsgeldig is geweest.

Artikel 15. Geschillenbeslechting en toepasselijk recht

15.1 Alle geschillen welke tussen partijen mochten rijzen in verband met of naar aanleiding van een tussen hen gesloten overeenkomst zullen met uitsluiting van de gewone rechter worden beslist door de Raad van Arbitrage voor de Bouwbedrijven in Nederland overeenkomstig haar statuten, zoals deze drie maanden voor de dag van eerste prijsopgave van opdrachtnemer luiden. Van een arbitraal vonnis, gewezen door de Raad van Arbitrage voor de Bouwbedrijven in Nederland zal hoger beroep mogelijk zijn conform de statuten van deze Raad.

15.2 In afwijking van het in het vorige lid bepaalde heeft opdrachtgever het recht om te bepalen dat het geschil wordt beslist door de bevoegde rechter volgens de wet. Indien opdrachtgever van dit recht gebruik maakt zal zij opdrachtnemer hiervan schriftelijk in kennis stellen.

15.3 Op de verhouding tussen opdrachtgever en opdrachtnemer is uitsluitend Nederlands recht van toepassing. De toepasselijkheid van het Weens Koopverdrag is uitdrukkelijk uitgesloten.

II BIJZONDER GEDEELTE

Onderdeel A: Inkoopvoorwaarden

Artikel 16. Prijzen

16.1 Alle prijzen zijn vast, tenzij schriftelijk anders overeengekomen. Geen verrekening vindt plaats wegens stijging van lonen en prijzen, tenzij anders is overeengekomen.

16.2 De prijzen gelden franco werk en zijn inclusief alle kosten van emballage, inlading, transport, uitlading van de zaken en de kosten van verzekering, echter exclusief BTW.

16.3 Elke aanbieding is bindend voor een termijn welke in de offerte is vermeld. Mocht geen termijn zijn vermeld, dan geldt de aanbieding tenminste twee maanden of zoveel langer als door opdrachtgever is bedongen.

Artikel 17. Hoeveelheden

17.1 Tenzij in de overeenkomst uitdrukkelijk is bepaald dat het gaat om niet verrekenbare hoeveelheden zijn de in de overeenkomst vermelde hoeveelheden zo nauwkeurig mogelijk opgegeven en dient zonder dat opdrachtnemer gerechtigd is prijsaanpassing per eenheid te verlangen, zoveel meer of minder te worden geleverd als het werk vereist.

Artikel 18. Wijze van levering

18.1 Tenzij schriftelijk anders overeengekomen geschiedt de levering franco werk inclusief emballage, inlading, transport, uitlading en de kosten van verzekering: de zaken reizen derhalve voor rekening en risico van opdrachtnemer.

18.2 Breuk en/of beschadiging ontstaan bij het transport, laden en/of bij lossen en opslaan, zijn te allen tijde voor rekening en risico van opdrachtnemer, tenzij opdrachtnemer aantoonde dat de schade is ontstaan door schuld van (werknemers van) opdrachtgever.

18.3 Lossen en opslaan buiten de normale werktijden van opdrachtgever kan alleen plaatsvinden na diens schriftelijke toestemming.

18.4 De goederen dienen behoorlijk te zijn verpakt. Eventueel door opdrachtgever aan de verpakking en/of beveiliging gestelde bijzondere eisen zullen door opdrachtnemer zorgvuldig in acht worden genomen. De verpakking dient aan de relevante wettelijke voorschriften te voldoen. Opdrachtnemer is aansprakelijk voor schade aan personen of goederen veroorzaakt door onvoldoende verpakking en/of beschadiging of vernieling van de verpakking.

Artikel 19. Plaats van levering

19.2 Opdrachtnemer zal de goederen leveren op de plaats zoals vermeld in de overeenkomst. Is geen zodanige plaats afgesproken dan zal de levering geschieden op de bouwplaats waarbij de exacte plaats van levering op de bouwplaats wordt bepaald in nauw overleg met opdrachtgever.

19.2 Indien opdrachtgever vóór de levering verlangt dat de goederen op een andere dan de overeengekomen plaats worden geleverd zal opdrachtnemer gehouden zijn hieraan te voldoen voor zover dit redelijkerwijs van hem verlangd kan worden.

Artikel 20. Tijdstip van levering

20.1 De leveringen dienen op het in de overeenkomst vastgestelde tijdstip te geschieden/plaats te vinden dan wel overeenkomstig het door opdrachtgever vastgestelde schema.

20.2 Opdrachtnemer is gebonden aan het in de overeenkomst vastgestelde tijdstip van levering, dan wel het door opdrachtgever vastgestelde leveringsschema met dien verstande dat opdrachtgever gerechtigd is het tijdstip c.q. schema van levering nader vast te stellen door afroep en daarmee in te passen in de voortgang van het werk, zulks zonder dat dit opdrachtnemer aanspraak geeft op prijswijziging of enige andere vorm van vergoeding.

20.3 Opdrachtgever is daarnaast gerechtigd indien de voortgang van het werk dit vereist, de volgorde van de door opdrachtnemer te verrichten leveringen nader te bepalen, ook indien in de overeenkomst een bepaalde volgorde is opgenomen.

20.4 Indien om welke reden dan ook opdrachtgever niet in staat is de goederen op het overeengekomen tijdstip via het vastgestelde schema in ontvangst te nemen zal opdrachtnemer de goederen bewaren, beveiligen en alle redelijke maatregelen treffen om achteruitgang in kwaliteit te voorkomen, totdat zij geleverd zijn. Opdrachtgever zal dan gehouden zijn voor de bemoeienissen van de opdrachtnemer een redelijke vergoeding voor de kosten te betalen.

20.5 Indien opdrachtnemer zijn contractuele prestatie niet op het in de overeenkomst vermelde tijdstip dan wel conform het door opdrachtgever vastgestelde leveringsschema zal kunnen voltooien is hij verplicht opdrachtgever hiervan onmiddellijk in kennis te stellen.

20.6 Opdrachtnemer is jegens opdrachtgever aansprakelijk voor eventuele boetes of kortingen op de aanneemsom, die door de principaal en/of bouwdirectie aan de opdrachtgever worden gegeven wegens te late oplevering van (gedeelten) van het werk, ten gevolge van aan de opdrachtnemer toe te rekenen vertraging. Opdrachtgever heeft het recht deze boetes of kortingen te verhalen op opdrachtnemer, eventueel door inhouding op betalingen die opdrachtgever nog aan opdrachtnemer verschuldigd is.

20.7 Onverminderd het recht van opdrachtgever om te zijner keuze en beoordeling nakoming der overeenkomst eventueel met schadevergoeding te vorderen heeft opdrachtgever het recht indien de levering(en) niet op het overeengekomen tijdstip plaatsvindt(en) de overeenkomst te ontbinden.

Artikel 21. Eigendom en risico

21.1 De eigendom en het risico van zaken gaat op opdrachtgever over vanaf het tijdstip dat deze zaken conform de overeenkomst aan opdrachtgever zijn geleverd en/of gemonteerd, en door opdrachtgever zijn goedgekeurd, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.

21.2 In de gevallen waarin schriftelijk is overeengekomen dat de eigendom van de zaken reeds vóór levering en goedgekeuring overgaat, zal opdrachtnemer de zaken als een goed huisvader voor opdrachtgever houden en op voor derden herkenbare wijze individualiseren en kenmerken als zijnde eigendom van opdrachtgever. Een zodanige eigendomsvergang houdt geen goedgekeuring in

van de te leveren of vervaardigde zaken. Het risico van de zaken gaat op opdrachtgever over bij aflevering.

21.3 Ingeval zaken teruggezonden en/of niet geaccepteerd worden, worden eigendom en risico geacht nooit op opdrachtgever te zijn overgegaan.

Artikel 22. Acceptatie en weigering

22.1 De levering wordt eerst geacht door opdrachtgever te zijn aanvaard, wanneer de levering is goedgekeurd. Tot een maand na datum van levering hebben opdrachtgever en/of zijn opdrachtgever en/of directie van het werk de bevoegdheid het geleverde af te keuren, zodat alle andere termijnen waartoe moet worden gereclameerd tegenover opdrachtgever niet gelden.

22.2 Goedkeuring en aanvaarding gelden uitsluitend voor de hoeveelheid en de uiterlijke staat van de geleverde goederen. Indien goederen gepakt en gebundeld worden afgeleverd, hebben goedkeuring en aanvaarding slechts betrekking op de hoeveelheid en de uiterlijke staat van colli.

22.3 Ingeval van afkeuring zal opdrachtgever opdrachtnemer hiervan onmiddellijk in kennis stellen. Opdrachtnemer zal afgekeurde zaken op eerste verzoek afvoeren. Bij gebreke van verwijdering van de afgekeurde zaken is opdrachtgever gerechtigd deze op kosten en voor risico van opdrachtnemer te retourneren.

22.4 Onverminderd het recht van ontbinding en eventuele schadevergoeding heeft opdrachtgever na afkeuring van het geleverde het recht binnen een door hem te stellen termijn levering te verlangen van nieuwe zaken die wel aan de keuringseisen voldoen, zonder tot enige extra vergoeding gehouden te zijn.

22.5 Opdrachtgever is gerechtigd de betaling van afgekeurde goederen op te schorten.

Artikel 23. Facturering en betaling

23.1 Betaling vindt plaats op de wijze zoals in de overeenkomst is bepaald en naar gelang de voortgang van de verrichten leveranties onder voorbehoud van goedkeuring van de levering en ontvangst van alle bijbehorende documentatie, kwaliteits- en garantiecertificaten en van de betreffende facturen. Betaling door opdrachtgever van de geleverde goedgekeurde zaken ontslaat opdrachtnemer niet van enige garantie en/of aansprakelijkheid zoals deze voortvloeien uit de overeenkomst of de wet.

23.2 De door opdrachtnemer aan opdrachtgever te verzenden facturen dienen te voldoen aan de eisen, gesteld in of krachtens de Wet op de Omzetbelasting, en aan de eisen zoals gesteld in artikel 31 lid 6 van deze voorwaarden. Facturen die niet aan deze eisen voldoen, worden zonder in behandeling te worden genomen gereturneerd en niet betaald.

23.3 Betaling van iedere factuur zal geschieden na goedkeuring van de factuur en binnen de overeengekomen betaaltermijn.

23.4 Opdrachtgever is steeds gerechtigd vorderingen uit welke hoofde ook, al dan niet opeisbaar, of onder tijdsbepaling of voorwaarde, te verrekenen met hetgeen hij aan opdrachtnemer verschuldigd is.

23.5 Opdrachtgever is te allen tijde bevoegd te eisen, alvorens enige betaling te verrichten, naast of in plaats van eigendomsoverdracht van de gekochte zaken, respectievelijk de (verdere) uitvoering van de opdracht te verlangen, dat opdrachtnemer voor haar rekening een onvoorwaardelijke en onherroepelijke bankgarantie afgeeft om de nakoming van de verplichtingen zeker te stellen.

Onderdeel B: Onderaannemingsvoorwaarden

Artikel 24. Opdracht en prijzen

24.1 Opdrachten tot aanneming van werk worden uitsluitend schriftelijk verstrekt. Elke overeenkomst wordt aangegaan onder voorbehoud van doorgang werk en goedkeuring door principaal en/of directie van de opdrachtgever, alsmede onder voorbehoud dat in de opdracht genoemde materialen en/of werkzaamheden daadwerkelijk worden toegepast c.q. uitgevoerd.

24.2 Opdrachtnemer dient zich te onthouden van het doen van prijsopgaven of aanbiedingen aan de principaal van opdrachtgever met betrekking tot uitbreiding of wijziging van het werk.

24.3 De door opdrachtnemer opgegeven prijzen zijn vast, tenzij nadrukkelijk schriftelijk anders is overeengekomen.

24.4 Wijzigingen in prijzen, lonen, sociale lasten, belastingen en andere kostenverhogende factoren, waaronder begrepen risico's, zijn niet verrekenbaar, tenzij dit in de opdracht uitdrukkelijk anders is bepaald en in dat geval op de daarin aangegeven wijze, ongeacht eventuele bepalingen daaromtrent in het bestek.

24.5 Elke aanbieding is bindend voor een termijn welke in de offerte is vermeld. Mocht geen termijn zijn vermeld, dan geldt de aanbieding tenminste twee maanden of zoveel langer als door opdrachtgever is bedongen.

24.6 Indien de opdracht in enige werkzaamheid niet voorziet, welke naar de aard daarvan wel tot de opdracht behoort, dan wel indien tijdens de uitvoering van de opdracht vanwege overheidsinstanties, -diensten of Nutsbedrijven nadere voorschriften worden gesteld, is opdrachtnemer verplicht deze werkzaamheid te verrichten c.q. uitvoering aan deze voorschriften te geven zonder dat dit aanspraak geeft op enige verrekening.

24.7 De in de overeenkomst vermelde hoeveelheden zijn zo nauwkeurig mogelijk opgegeven; Opdrachtnemer is verplicht om zonder prijsaanpassing per eenheid, zoveel meer of minder te leveren als het werk vereist.

24.8 Opdrachtgever is gerechtigd bestekswijzigingen aan opdrachtnemer op te dragen. Opdrachtnemer is verplicht deze bestekswijzigingen uit te voeren.

Artikel 25. Uitvoering, oplevering en onderhoudstermijn

25.1 Opdrachtnemer is verplicht de hem opgedragen werkzaamheden uit te voeren naar de eisen van goed, deugdelijk en vakkundig werk met gebruikmaking van deugdelijke materialen, geschikt voor het doel waarvoor zij het zijn bestemd. Opdrachtnemer is verplicht de door opdrachtgever gegeven orders en aanwijzingen op te volgen.

25.2 Opdrachtnemer draagt zelf zorg voor de voor uitvoering van de opdracht benodigde hulpmiddelen en materieel, waaronder begrepen gereedschappen, werkklleding en veiligheidsmiddelen. Indien door of vanwege opdrachtgever elektriciteit, licht, water of kraanhelp ter beschikking wordt gesteld, is opdrachtgever gerechtigd deze aan opdrachtnemer in rekening te brengen.

25.3 Opdrachtnemer zal met de uitvoering van het werk een aanvang nemen op het tijdstip vermeld in de overeenkomst. Het is hem bekend dat zijn werkzaamheden moeten worden ingepast in het bij de hoofdaannemingsovereenkomst behorende tijdschema. Opdrachtgever heeft het recht de volgorde van de uit te voeren werkzaamheden te wijzigen ingeval hij dat wenselijk oordeelt in verband met de voortgang van de bouw, zonder deswege tot vergoeding van schaden en kosten te zijn gehouden. Wijzigingen die optreden in het tijdschema dat van toepassing is in de relatie tussen opdrachtgever en zijn principaal, zijn te allen tijde overeenkomstig van toepassing in de relatie tussen opdrachtgever en opdrachtnemer, zonder dat deze wijzigingen recht geven op aanpassing van de prijs of tot aanspraak op meerwerk kunnen leiden. Opdrachtgever zal opdrachtnemer van deze wijzigingen op de hoogte stellen.

25.4 Indien opdrachtnemer zijn contractuele prestatie niet op het overeengekomen tijdstip dan wel binnen het overeengekomen tijdschema zal kunnen voltooien, is hij verplicht opdrachtgever hiervan onmiddellijk schriftelijk in kennis te stellen.

25.5 De wijze van uitvoering van het werk moet zodanig zijn, dat voor opdrachtgever dan wel voor de principaal van opdrachtgever en/of derden geen nodeloze hinder te duchten is. Opdrachtnemer dient het werk zodanig uit te voeren dat daardoor aan het imago en de goede naam van de opdrachtgever, aan persoon, goed of milieu zoveel mogelijk wordt beperkt. Opdrachtgever is gerechtigd (werknemers van) opdrachtnemer de toegang tot het werkterrein te onttrekken ingeval opdrachtgever van oordeel is dat er sprake is van nodeloze hinder, c.q. wangedrag op grond waarvan schade plaatsvindt aan het imago en de goede naam van opdrachtgever, persoon, goed of milieu, zonder dat opdrachtgever tot enige vergoeding gehouden zal zijn en onverminderd het bepaalde in artikel 13 van deze voorwaarden, alsmede de verplichting van opdrachtnemer tot vergoeding van hierdoor ontstane schaden en kosten.

25.6 Opdrachtnemer is jegens opdrachtgever aansprakelijk voor eventuele boetes of kortingen op de aanneemsom, die door de principaal en/of bouwdirectie aan de opdrachtgever worden gegeven wegens te late oplevering van (gedeelten) van het werk, ten gevolge van aan de opdrachtnemer toe te rekenen vertraging. Opdrachtgever heeft het recht deze boetes of kortingen

te verhalen op opdrachtnemer, eventueel door inhouding op betalingen die opdrachtgever nog aan opdrachtnemer verschuldigd is.

25.7 Werkzaamheden worden slechts als opgeleverd beschouwd na goedkeuring door opdrachtgever en haar principaal en zijn tot dat tijdstip voor risico van opdrachtnemer. De onderhouds- en/of garantieperiode ter zake vangt eerst aan en eindigt op het tijdstip dat geldt ten aanzien van die werkzaamheden in de relatie tussen opdrachtgever en haar principaal, ongeacht eventuele bepalingen daaromtrent in het bestek. Wijzigingen die optreden in de onderhouds- en/of garantieperiode welke van toepassing zijn in de relatie tussen opdrachtgever en principaal, zijn te allen tijde overeenkomstig van toepassing in de relatie tussen opdrachtgever en opdrachtnemer, zonder dat deze wijzigingen recht geven op aanpassing van de prijs of tot aanspraak op meerwerk kunnen leiden. Opdrachtgever zal opdrachtnemer van deze wijzigingen op de hoogte stellen.

25.8 Opdrachtnemer is gehouden alle gebreken, met inbegrip van de schade die het gevolg is van deze gebreken, welke bij de oplevering - en ingeval van fasering van het werk bij de betreffende deeloplevering - alsmede in de onderhoudsperiode aan de dag treden, op eerste aanzegging van opdrachtgever binnen 14 dagen te herstellen.

Artikel 26. Oplevering werk opdrachtnemer, voorafgaande aan oplevering werk opdrachtgever

26.1 In geval is overeengekomen, dat het werk niet tegelijkertijd dient te worden opgeleverd met het aan opdrachtgever door diens principaal opgedragen werk, doch daaraan voorafgaand, is het hierna bepaalde van toepassing.

26.2 Een redelijke termijn voor de dag waarop het werk naar de mening van opdrachtnemer voltooid zal zijn, wordt de opdrachtnemer opdrachtgever schriftelijk uit om tot opnemng van het werk over te gaan. Deze opnemng vindt plaats zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen acht dagen na de hiervoor bedoelde dag. De opnemng vindt plaats door opdrachtgever in aanwezigheid van opdrachtnemer en strekt ertoe te constateren of opdrachtnemer aan zijn verplichtingen uit de overeenkomst heeft voldaan. De toestand, waarin het werk bij oplevering verkeert, wordt beschreven in een op te maken en door beide partijen te ondertekenen proces-verbaal.

26.3 Nadat het werk is opgenomen, wordt door opdrachtgever aan opdrachtnemer binnen acht dagen schriftelijk medegedeeld of het werk al dan niet is goedgekeurd. In het eerste geval met vermelding van de eventuele kleine gebreken, als bedoeld in het zesde lid, in het laatste geval met vermelding van de gebreken, die de redenen voor onthouding van goedkeuring zijn. Wordt het werk goedgekeurd, dan wordt als dag van goedkeuring aangemerkt, de dag waarop de desbetreffende mededeling aan opdrachtnemer is verzonden. Opdrachtgever zal alleen goedkeuren indien haar principaal dit ook doet.

26.4 Wordt niet binnen acht dagen na de opnemng een schriftelijke mededeling of het werk al dan niet is goedgekeurd, aan opdrachtnemer verzonden, dan dient opdrachtnemer een schriftelijk verzoek aan de opdrachtgever te zenden om toezending van de schriftelijke mededeling. Indien opdrachtgever na ontvangst van die schriftelijke mededeling niet binnen acht dagen aan opdrachtnemer schriftelijk bericht, dat het werk al dan niet is goedgekeurd, dan wordt het werk geacht op de achtste dag na ontvangst door opdrachtgever van het herhaalde schriftelijk verzoek van opdrachtnemer te zijn goedgekeurd.

26.5 Geschiedt de opnemng niet binnen acht dagen na de in het tweede lid bedoelde dag, dan kan opdrachtnemer bij aangetekende brief een nieuwe aanvraag tot opdrachtgever richten, met verzoek het werk binnen acht dagen op te nemen. Voldoet opdrachtgever niet aan dit verzoek, dan wordt het werk geacht op de achtste dag na het herhaalde verzoek van opdrachtnemer te zijn goedgekeurd. Voldoet opdrachtgever wel aan dit verzoek, dan vinden het derde en vierde lid overeenkomstige toepassing.

26.6 Kleine gebreken, die gevoelig nog voor een volgende betalingstermijn kunnen worden hersteld, zullen geen reden tot onthouding van goedkeuring mogen zijn, mits zij een eventuele ingebruikneming niet in de weg staan en mits de principaal van opdrachtgever ondanks die kleine gebreken goed keurt. Opdrachtnemer is gehouden de in dit lid bedoelde gebreken zo spoedig mogelijk te herstellen.

26.7 Met betrekking tot een heropnemng na onthouding van goedkeuring vinden de bovenvermelde bepalingen overeenkomstige toepassing.

26.8 Het werk wordt als opgeleverd beschouwd, indien het overeenkomstig dit artikel is of geacht wordt te zijn goedgekeurd door opdrachtgever en door de principaal van opdrachtgever. De dag, waarop het werk is of geacht wordt te zijn goedgekeurd, geldt als dag waarop het werk als opgeleverd wordt beschouwd.

26.9 Indien een onderhoudstermijn geldt, gaat deze in onmiddellijk na de dag, waarop het werk overeenkomstig het vorige lid als opgeleverd wordt beschouwd. Opdrachtnemer is gehouden gebreken, welke in de onderhoudstermijn aan de dag treden, zo spoedig mogelijk te herstellen, met uitzondering echter van die welke worden veroorzaakt door een omstandigheid, die aan opdrachtgever worden toegerekend.

26.10 Ingebruikname als zodanig door dan wel de principaal van opdrachtgever dan wel opdrachtgever geldt in de relatie tussen opdrachtgever en opdrachtnemer niet als oplevering.

Artikel 27. Oplevering werk opdrachtnemer bij oplevering werk opdrachtgever

27.1 In geval is overeengekomen, dat het aan opdrachtnemer opgedragen werk tegelijkertijd dient te worden opgeleverd met het aan opdrachtgever opgedragen werk, is het hierna bepaalde van toepassing.

27.2 Een redelijke termijn voor de dag waarop het werk naar de mening van opdrachtnemer gereed zal zijn, wordt de opdrachtnemer opdrachtgever schriftelijk uit om tot opnemng van het werk over te gaan. Deze opnemng vindt plaats door de opdrachtgever in aanwezigheid van opdrachtgever in aanwezigheid van opdrachtnemer en strekt ertoe te constateren, of het werk voldoet aan hetgeen is overeengekomen. De toestand, waarin het werk bij opnemng verkeert, wordt beschreven in een op te maken en door beide partijen te ondertekenen proces-verbaal.

27.3 Nadat het werk is opgenomen, wordt door opdrachtgever aan opdrachtnemer binnen acht dagen schriftelijk medegedeeld of het werk al dan niet voldoet aan hetgeen is overeengekomen, in het eerste geval met vermelding van eventuele kleine gebreken als bedoeld in het zesde lid van dit artikel, in het laatste geval met vermelding van de redenen van dat oordeel. Oordeelt opdrachtgever dat het werk voldoet aan hetgeen is overeengekomen, dan wordt als dag, waarop het werk voldoet aan hetgeen is overeengekomen, aangemerkt de dag waarop de betreffende mededeling aan opdrachtnemer is verzonden.

27.4 Wordt niet binnen acht dagen na de opnemng een schriftelijke mededeling of het werk al dan niet voldoet aan hetgeen is overeengekomen aan opdrachtnemer verzonden, dan zal opdrachtnemer een schriftelijk verzoek daartoe middels een aangetekende brief aan opdrachtgever richten. Indien opdrachtgever vervolgens na ontvangst van dat schriftelijke verzoek niet binnen acht dagen een schriftelijke mededeling of het werk al dan niet voldoet aan hetgeen is overeengekomen aan opdrachtnemer zendt, wordt het werk geacht op de achtste dag na ontvangst van het schriftelijke verzoek door opdrachtgever geacht te voldoen aan hetgeen is overeengekomen.

27.5 Geschiedt de opnemng niet binnen acht dagen na de in het tweede lid bedoelde dag, dan kan opdrachtnemer bij aangetekende brief een nieuwe aanvraag tot opdrachtgever richten, met het verzoek het werk binnen acht dagen op te nemen. Voldoet opdrachtgever niet aan dit verzoek, dan wordt het werk geacht op de achtste dag na de in het tweede lid bedoelde dag te voldoen aan hetgeen is overeengekomen. Voldoet opdrachtgever wel aan dit verzoek, dan vinden het derde en vierde lid van dit artikel overeenkomstige toepassing.

27.6 Kleine gebreken, die gevoelig binnen korte termijn kunnen worden hersteld, zullen geen reden zijn om te oordelen, dat het werk niet voldoet aan hetgeen is overeengekomen, mits zij aan de voortgang van het werk van opdrachtnemer niet in de weg staan en mits de principaal van opdrachtgever het werk ondanks die kleine gebreken zal goedkeuren. Opdrachtnemer is gehouden de in dit lid bedoelde gebreken onverwijld te herstellen.

27.7 Indien het werk voldoet of geacht wordt te voldoen aan hetgeen is overeengekomen, heeft opdrachtnemer, onverminderd hetgeen voortvloeit uit de overeengekomen betalingsregeling, recht op betaling van hetgeen hem ingevolge de overeenkomst toekomt.

27.8 Indien na het tijdstip, waarop het werk voldoet of geacht wordt te voldoen aan hetgeen is overeengekomen, schade aan het werk ontstaat ten gevolge van ingebruikneming daarvan door opdrachtgever, daaronder begrepen het geval, dat opdrachtgever het werk aan derden met het oog op de verdere uitvoering ter beschikking stelt of aan die derde toegang tot het werk verleent, is die schade niet voor rekening van opdrachtnemer.

27.9 Noch de in dit artikel bedoelde opmerking, noch de omstandigheid, dat het werk voldoet of geacht wordt te voldoen aan hetgeen is overeengekomen, leiden ertoe dat het werk als opgeleverd kan worden beschouwd.

27.10 Ingebruikname als zodanig door dan wel de principaal van opdrachtgever dan wel opdrachtgever geldt in de relatie tussen opdrachtgever en opdrachtnemer niet als oplevering.

27.11 Met betrekking tot een heropneming nadat opdrachtgever heeft goedgeurd, dat het werk niet voldoet aan hetgeen is overeengekomen, vinden de bovenvermelde bepalingen overeenkomstige toepassing.

27.12 De opmerking, goedkeuring en oplevering van het werk vinden plaats met inachtneming van het bepaalde in het tweede tot en met het negende lid van het vorige artikel, met dien verstande dat opdrachtgever opdrachtnemer zal uitnodigen om bij opneming van het werk aanwezig te zijn, en dat tussen de uitnodiging en de opneming een redelijke termijn zal zijn gelegen.

Artikel 28. Wijzigingen, meer- /minderwerk

28.1 Opdrachtnemer dient voor het aangaan van een bestekwijziging die aanleiding kan zijn voor meer-/minderwerk aan opdrachtgever aan te geven welke consequenties dit heeft voor de uitvoeringsduur, de kwaliteit van het werk en het architectonische aanzicht van het werk, alsmede welke kosten met de bestekwijziging zijn gemoeid.

28.2 Slechts meerwerk waarvoor opdrachtgever voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden schriftelijk opdracht of goedkeuring heeft verleend komt voor betaling in aanmerking.

28.3 Wijzigingen in de maatvoering binnen de hoofdmaatvoering geven geen aanleiding tot meer-/minderwerk. Werkzaamheden voortvloeiende uit omissies of onduidelijkheden in de overeenkomst genoemde contractstukken worden geacht in de opdracht te zijn begrepen en geven evenmin aanleiding tot verrekening van meer-/minderwerk.

28.4 Werkzaamheden die het gevolg zijn van wijzigingen van de eisen die door of vanwege overheidsinstanties, overheidsdiensten en Nutsbedrijven aan het werk worden gesteld, daaronder begrepen alle veiligheidsvoorschriften en -instructies, en welke wijzigingen plaatsvinden na ondertekening van de overeenkomst, geven geen aanleiding tot verrekening van meer-/minderwerk.

28.5 Opdrachtnemer is verplicht om binnen 14 dagen nadat het recht op meerwerk is ontstaan de definitieve afrekening van dat meerwerk bij opdrachtgever in te dienen op straffe van verval van het recht op betaling van het meerwerk.

28.6 De verplichting van opdrachtnemer, zoals omschreven in artikel 26.1 geldt onverkort ten aanzien van het door opdrachtnemer geleverde meerwerk.

28.7 Indien opdrachtgever met goedvinden van opdrachtnemer zelf een deel van het werk uitvoert, geeft dat recht op een redelijke minderwerkafrekening ter zake van de kosten, die opdrachtgever zich heeft bespaard.

Artikel 29. Weekrapporten; notulen bouwvergadering

29.1 Indien in de overeenkomst is bepaald, dat opdrachtnemer weekrapporten dient op te maken, kan opdrachtgever verlangen, dat daarbij een door hem te verstrekken model wordt gehanteerd. Opdrachtnemer biedt in dat geval het weekrapport zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk op de 15^e dag na het verstrijken van de weekweek, waarop het betrekking heeft aan opdrachtgever aan. Indien opdrachtgever zich met de inhoud van het weekrapport kan verenigen, tekent hij dit voor akkoord uiterlijk op de vijfde werkdag nadat dit hem is voorgelegd. Indien opdrachtgever zich met de inhoud van het weekrapport niet kan verenigen, ondertekent hij dit eveneens uiterlijk op de vijfde werkdag, nadat dit hem is voorgelegd, doch onder toevoeging van een aantekening, waaruit blijkt tegen welke gedeelten en om welke redenen hij bezwaar heeft.

29.2 Indien door of namens de principaal van opdrachtgever weekrapporten worden opgemaakt, is opdrachtgever verplicht opdrachtnemer een afschrift te verstrekken van de weekrapporten, die hij ter ondertekening krijgt voorgelegd, voor zover die weekrapporten betrekking hebben op het aan opdrachtnemer opgedragen werk.

29.3 Indien door opdrachtgever weekrapporten worden opgemaakt, is opdrachtgever verplicht opdrachtnemer daarvan een afschrift te verstrekken, voor zover de weekrapporten betrekking hebben op het aan opdrachtnemer opgedragen werk.

29.4 Indien er bouwvergaderingen worden gehouden, dient opdrachtgever opdrachtnemer in te lichten over zaken, die in de vergadering aan de orde zijn gekomen, voor zover deze betrekking hebben op het aan opdrachtnemer opgedragen werk. Opdrachtgever verstrekt in dat geval opdrachtnemer afschrift van de relevante passages uit de notulen van de bouwvergadering.

Artikel 30. Betaling; eindafrekening

30.1 Betaling geschiedt overeenkomstig een door opdrachtnemer op te stellen en door opdrachtgever goed te keuren betalingschema, al naar gelang de voortgang van de werkzaamheden en slechts indien:

a. opdrachtnemer het werk of het onderdeel daarvan waarop een (termijn)betaling betrekking heeft naar genoegen van opdrachtgever heeft opgeleverd en dit werk door opdrachtgever schriftelijk is goedgekeurd,

b. door opdrachtgever een in overeenstemming met artikel 29 lid 1 en 6 zijnde factuur is ontvangen, en

c. opdrachtnemer opdrachtgever middels bescheiden heeft aangetoond dat hij de werknemers, die de overeenkomst hebben uitgevoerd het hun toekomende heeft betaald, alsmede – tenzij in de overeenkomst anders is bepaald – dat opdrachtnemer de voor deze werknemers verschuldigde premies sociale verzekeringen en loonbelasting betaald heeft, dan wel voldoende aanneemelijk maakt dat deze verplichtingen nagekomen zullen worden.

30.2 Opdrachtgever zal de betalingen doen overeenkomstig het bepaalde in artikel 23 lid 3 en na het tijdstip dat aan alle in het vorige lid omschreven voorwaarden is voldaan. Opdrachtgever is steeds gerechtigd vorderingen op opdrachtnemer uit welke hoofde ook, al dan niet opeisbaar of onder tijdsbepaling of voorwaarde, te verrekenen met hetgeen hij aan opdrachtnemer verschuldigd is.

30.3 Betaling door opdrachtgever houdt geen aanvaarding en/of goedkeuring van het gepresteerde in en laat onverlet zijn overige rechten direct of indirect voortvloeiend uit de overeenkomst.

30.4 Opdrachtnemer zal binnen 4 weken na het beëindigen van de werkzaamheden zijn factuur ter zake van het hem nog toekomende bij opdrachtgever indienen. Betaling zal eerst plaatsvinden, nadat opdrachtnemer heeft voldaan aan zijn verplichtingen voortvloeiende uit de overeenkomst. Daarna is verrekening terzake van de overeenkomst uitgesloten.

30.5 Betaling van de factuur van de laatste termijn, inclusief onderhoudstermijn, vindt niet eerder plaats dan nadat het werk is opgeleverd en een proces-verbaal van oplevering door opdrachtgever is ondertekend. Ingeval in de overeenkomst is bepaald dat het werk gefaseerd wordt opgeleverd, dan vindt betaling van de laatste termijn niet eerder plaats dan nadat aan alle contractuele verplichtingen ten aanzien van een fase van het werk is voldaan, inclusief de eventuele verplichting tot afgifte van revisietekeningen en/of garantieverklaringen, en een proces-verbaal van oplevering van de fase door opdrachtgever is ondertekend.

Artikel 31. Overige verplichtingen

31.1 De verplichtingen van opdrachtnemer omvatten mede:

a. het beschikken over en op verzoek van opdrachtgever tonen van zijn geldig inschrijvingsbewijs bij een bedrijfsvereniging, voor zover de bedrijfsvereniging die verstrekt, alsmede zijn inschrijving in het Handelsregister, alsmede het opgeven van zijn BTWnummer en het nummer van zijn vestigingsvergunning, voor zover deze voor de uitoefening van zijn bedrijf vereist is;

b. op verzoek van opdrachtgever wekelijks en volgens het model van opdrachtgever, een mandagenregister ter zake van het aan hem opgedragen werk verstrekken. Het mandagenregister dient onder meer de namen en de soci- en registratienummers van alle werknemers die door opdrachtnemer direct of indirect te werk zijn gesteld, evenals een manurenverantwoording te bevatten;

c. al zijn verplichtingen jegens de door opdrachtnemer te werk gestelde werknemers strikt na te komen;

d. alle wettelijke verplichtingen tot afdracht van premies sociale verzekeringswetten en van loonbelasting, die direct of indirect verband houden met het aan hem opgedragen werk, stipt te voldoen en voorts de toepasselijke CAO stipt na te leven;

e. op eerste verzoek van opdrachtgever, althans iedere drie maanden, een verklaring tonen inzake het betalingsgedrag van opdrachtnemer bij de bedrijfsvereniging waarbij hij is aangesloten en een identieke verklaring inzake zijn afdracht van loonbelasting;

f. beschikken over en het aan opdrachtgever overhandigen van een afschrift van de G-rekeningovereenkomst in de zin van artikel 35 van de Invorderingswet 1990;

g. zijn administratie volgens wettelijke voorschriften te voeren en dusdanig in te richten dat aan de hand daarvan het bedrag aan loon kan worden vastgesteld dat in de te betalen prijs voor de uitvoering van het werk is begrepen;

h. opdrachtnemer moet voldoen aan wettelijke eisen en normen, zowel op het gebied van Arbo als milieu, die gelden voor de bouw;

i. opdrachtnemer is verplicht deel te nemen aan het werk(Arbo)overleg;

j. opdrachtnemer is verantwoordelijk voor het dragen van de wettelijke beschermingsmiddelen. Een eventueel proces-verbaal, veroorzaakt door nalatigheid, wordt in rekening gebracht bij opdrachtnemer;

k. opdrachtnemer is verantwoordelijk voor het opruimen van eigen (gescheiden) afval.

31.2 Het is opdrachtnemer verboden gebruik te maken van ter beschikking gestelde ("uitgeleende") arbeidskrachten, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van opdrachtgever. Voormelde goedkeuringen zullen in ieder geval niet worden verleend indien opdrachtnemer zich er niet volledig van heeft overtuigd en ten genoegen van opdrachtgever heeft aangetoond dat de derde aan zijn verplichtingen tot betaling van premies uit hoofde van de sociale verzekeringswetten en van loonbelasting zal voldoen en zal kunnen voldoen en voor het uitleen van personeel de daarvoor vereiste vergunning heeft. Bij uitbesteding van het werk respectievelijk inlening van arbeidskrachten als hierboven bedoeld, is opdrachtnemer verplicht de administratievoorschriften ex.art. 31 lid 1 sub g van deze overeenkomst stipt na te leven.

31.3 Opdrachtnemer is jegens opdrachtgever verantwoordelijk om te controleren en zeker te stellen, dat elke arbeidskracht, die door of namens opdrachtnemer of door een door opdrachtnemer ingeschakelde derde op het werk tewerk wordt gesteld, over een werkvergunning beschikt, indien deze arbeidskracht daar krachtens de geldende wet en regelgeving over dient te beschikken. Opdrachtnemer is jegens opdrachtgever aansprakelijk voor alle schade, die opdrachtgever lijdt indien een arbeidskracht niet over een dergelijke werk- of tewerkstellingsvergunning beschikt, indien deze arbeidskracht daar wel over zou moeten beschikken om tewerkgesteld te mogen worden. Onder deze schade wordt ook begrepen eventuele boetes, die opdrachtgever rechtstreeks van overheidswege opgelegd krijgt vanwege tewerkstelling van bedoelde arbeidskracht.

31.4 Indien opdrachtnemer het werk met inachtneming van artikel 9 - geheel of gedeeltelijk - opdraagt aan een andere onderaannemer, dient hij daarvan een schriftelijk contract op te stellen. Hiervan maken de voorwaarden van de overeenkomst deel uit, in dier voege dat opdrachtnemer daarin de rechtspositie inneemt van opdrachtgever en de andere onderaannemer die van opdrachtnemer. Opdrachtnemer zal bij wijze van kettingbeding de verplichtingen uit hoofde van dit artikel aan zijn opdrachtnemer(s) opleggen op straffe van een onmiddellijk door opdrachtgever opeisbare boete gelijk aan het deel van de aanneemsom, dat als loonkostenbestanddeel wordt aangemerkt, onverminderd het recht van opdrachtgever op volledige schadevergoeding.

31.5 Opdrachtgever heeft steeds het recht de ter zake van het aan opdrachtnemer opgedragen werk verschuldigde premies sociale verzekeringswetten en loonbelasting, waarvoor hij ingevolge de Wet Ketenaansprakelijkheid en Invorderingswet 1990 hoofdelijk aansprakelijk is, aan opdrachtnemer te betalen door storting op diensgeblokkeerde rekening in de zin van de Wet Ketenaansprakelijkheid, dan wel de bedoelde premies sociale verzekeringswetten en loonbelasting van de onderaannemingsom in te houden en namens opdrachtnemer rechtstreeks aan de betrokken bedrijfsvereniging of de fiscus te voldoen. In beide gevallen is opdrachtgever voor de bedoelde bedragen jegens opdrachtnemer gekweten.

31.6 Iedere factuur dient te voldoen aan de eisen zoals gesteld in artikel 35 van de Wet op de Omzetbelasting 1968. De opdrachtnemer dient op deze gedagtekende en genummerde factuur in ieder geval de volgende gegevens duidelijk en overzichtelijk te vermelden:

- het contractnummer dat op het werk betrekking heeft;
- het werknummer, een werksomschrijving en de plaats(en) van uitvoering waarop de factuur betrekking heeft;
- tijdvak van de verrichte prestatie waarop de factuur betrekking heeft;
- de omvang van het loonkostenbestanddeel en de bestede uren opgenomen in het gefactureerde bedrag, alsmede het daarvan overeengekomen deel, dat middels de G- rekening c.q. door rechtstreekse betaling aan bedrijfsvereniging en/of ontvanger zal worden voldaan;
- opdrachtgever heeft het recht om het BTW-gedeelte van de factuur rechtstreeks aan de fiscus te voldoen, in welk geval opdrachtgever voor het rechtstreeks aan de fiscus betaalde bedrag gekweten is jegens opdrachtnemer.

Artikel 32. Verhaal

32.1 Indien opdrachtgever na aansprakelijkheidsstelling, voor niet-betaalde belastingen en premies door opdrachtnemer of na hem komende onderaannemers of na boetes opgelegd te hebben gekregen, deze belastingen en/of premies en/of boetes heeft moeten voldoen, heeft opdrachtgever ten belope van het gehele bedrag verhaal op opdrachtnemer onverminderd zijn wettelijke regresrechten tegenover derden. De vordering van opdrachtgever wordt vermeerderd met de wettelijke rente.

32.2 Indien de opdrachtnemer en/of na hem komende onderaannemers op overeenkomstige wijze belasting en premies heeft/hebben moeten voldoen in verband met het niet betalen door na hem/hen komende onderaannemers, zal er geen verhaal zijn op opdrachtgever. Opdrachtnemer dient deze bepalingen in door haar af te sluiten onderaannemingsovereenkomsten op te nemen.

32.3 Indien opdrachtgever, daartoe door de werknemers opdrachtnemer te zijn aangesproken, jegens de werknemers van opdrachtnemer heeft voldaan aan zijn verplichtingen ingevolge de toepasselijke CAO, heeft opdrachtgever verhaal op opdrachtnemer ten belope van hetgeen door opdrachtgever te dezer zake is voldaan, vermeerderd met de wettelijke rente.

Artikel 33. Cessieverbod

33.1 Het is opdrachtnemer verboden om het in de onderaannemingsom begrepen bedrag aan verschuldigde premies sociale verzekeringen en loonbelasting waarvoor opdrachtgever ingevolge de Wet Ketenaansprakelijkheid aansprakelijk is, te cederen, te verpanden of, onder welke titel dan ook, in eigendom over te dragen.

Artikel 34. Zekerheidsstelling

34.1 Opdrachtgever is steeds gerechtigd om van opdrachtnemer te bedingen dat deze zekerheid stelt voor de nakoming van zijn verplichtingen die voortvloeien uit de overeenkomst: indien door opdrachtnemer zekerheid dient te worden gesteld, geldt het bepaalde in het tweede en derde lid van dit artikel.

34.2 Tenzij anders is overeengekomen is de waarde van de zekerheid gelijk aan 5% van de met opdrachtnemer overeengekomen aanneemingsom en dient de zekerheid te worden gesteld in de vorm van een voor opdrachtgever acceptabele bankgarantie.

34.3 De zekerheid blijft van kracht tot het tijdstip waarop het aan opdrachtgever opgedragen werk als opgeleverd wordt beschouwd met dien verstande dat, indien daarbij gebreken in het werk van opdrachtnemer worden geconstateerd die niet aan oplevering van het totale werk in de weg staan, de zekerheid van kracht blijft tot het tijdstip waarop opdrachtnemer deze gebreken heeft hersteld.

Artikel 35. Schade aan of verlies van zaken

35.1 Opdrachtnemer is aansprakelijk voor de zaken, die hulpmaterialen en het materieel behorende tot zijn onderdeel, van het werk, waaronder begrepen schade door diefstal verlies en terugloof in waarde.

35.2 Ten aanzien van zaken door opdrachtnemer op het werk aangevoerd, aanvaardt opdrachtgever geen aansprakelijkheid tengevolge van vandalisme of diefstal, zolang deze zaken nog niet in het werk zijn opgenomen; in deze gevallen kan evenmin een beroep worden gedaan op de CAR-verzekering.